

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА / ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ**

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність	В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво
ОПП	Сценічне мистецтво

Затверджено науково-методичною радою
Протокол № 9 від «26» червня 2025 року

Укладачі:

СТЬОПНА Алевтина Юріївна – доктор філософії, старший викладач кафедри майстерності актора та режисури драматичного театру.

КОЛЧАНОВА Людмила Миколаївна – кандидат мистецтвознавства, доцентка кафедри майстерності актора та режисури драматичного театру і кіно;

ЛАВРЕНЧУК Євген Вікторович – заслужений артист України, старший викладач кафедри майстерності актора та режисури драматичного театру.

КАЛЕНІЧЕНКО Ольга Миколаївна – докторка філологічних наук, професорка.

1. ВСТУП. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації містять основні вимоги, що висуваються до структури, змісту, оформлення, порядку захисту та оцінювання кваліфікаційних магістерських робіт за ОПП «Сценічне мистецтво». У методичних рекомендаціях наведено основні вимоги щодо структури, змісту, порядку апробації результатів та захисту наукового обґрунтування творчої роботи, критеріїв оцінювання кваліфікаційної роботи магістра/творчий проєкт. Методичні рекомендації спрямовані на підвищення ефективності самостійної роботи здобувача освіти, раціональну організацію науково-творчої діяльності.

Кваліфікаційна робота / творчий проєкт створюється у тісній співпраці з науковим керівником, який допомагає магістранту з вибором тематики дослідження, координує роботу на усіх її етапах, скеровує наукові пошуки, консультує щодо питань написання та оформлення роботи, слідкує за дотриманням принципів, що визначені у «Положенні про академічну доброчесність». Творчий керівник здійснює професійний супровід здобувача в процесі підготовки та реалізації творчої складової магістерського проєкту.

У кваліфікаційній роботі не допускається запозичення будь якої наукової інформації або творчих ідей без посилання на автора та інформаційне джерело, у разі виявлення подібних запозичень вони розглядаються як плагіат та вважаються порушенням правил академічної доброчесності.

Процес виконання кваліфікаційної роботи / творчого проєкту на усіх етапах її написання/створення контролюється науковим керівником, творчим керівником та випускаючою кафедрою, на засіданнях якої заслуховуються проміжні результати дослідження та етапи реалізації творчої частини роботи. Систематичність проведення подібних перевірок є запорукою вчасного та повного виконання магістрантом плану кваліфікаційного дослідження та готовністю до належного захисту власної роботи перед екзаменаційною комісією (ЕК).

Процедура перевірки кваліфікаційної роботи на можливу наявність академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації здійснюється не пізніше ніж за 14 днів до її захисту.

Не пізніше ніж за два тижні днів до засідання атестаційної комісії із захисту кваліфікаційної роботи магістра проводиться попередній захист кваліфікаційних магістерських робіт (на кафедрі) із подальшим підтвердженням допуску до майбутнього захисту.

Електронний примірник кваліфікаційної роботи у форматі PDF, підписаний КЕП здобувача подається не пізніше ніж за тиждень до дати захисту подається на рецензування.

2. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота магістра / творчий проєкт є результатом підготовки здобувачів освіти за ОПП «Сценічне мистецтво» ОР Магістр, що гармонійно поєднує мистецьку та науково-дослідницьку складові навчання, практичну та теоретичну підготовку. Кваліфікаційна робота магістра/творчий проєкт – це авторський твір, що має продемонструвати здатність здобувача освіти самостійно розробити концепцію, здійснити наукове (теоретичне, методологічне) обґрунтування та практичну реалізацію. На захист творчого проєкту виноситься його творча та науково-дослідницька складові.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Творча (практична) частина. Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти, має бути спрямована на комплексне застосування набутих професійних компетентностей у процесі створення завершеного мистецького продукту. Творчий проєкт передбачає розроблення авторської творчої концепції, її художнє та професійне обґрунтування, практичну реалізацію та публічне представлення результатів. Зміст і форма проєкту визначаються специфікою обраної фахової спеціалізації та може реалізовуватися у формі театральної вистави, режисерської постановки, перформансу, сценічної композиції, мистецько-дослідницького проєкту, драматургічного, сценографічного, театрознавчого та іншого творчого продукту. Здобувач освіти має самостійно розробити та реалізувати мистецький проєкт (його частину), презентувати його на публіку (сценічне виконання, відеозапис, трансляція на YouTube) та винести на публічне обговорення.

Наукове обґрунтування – оригінальний авторський текст, що безпосередньо пов'язаний з практичною частиною проєкту, містить новизну, має внутрішню єдність і відображає хід і самостійні результати дослідження. Обсяг основного тексту наукового обґрунтування повинен становити 2-2,5 др. арк., оформлені відповідно до вимог, визначених МОН України. Список використаних джерел складає близько 50 позицій.

3. ЕТАПИ РОБОТИ

3.1. Робота над творчим проєктом здійснюється поетапно та передбачає послідовний перехід від формування творчого задуму й опрацювання вихідного матеріалу до практичної реалізації, аналітичного осмислення результатів, публічного представлення та захисту проєкту. Конкретний зміст, методи та форми роботи визначаються фаховою профілізацією здобувача, специфікою обраного мистецького матеріалу, творчою концепцією та характером кінцевого результату.

3.1.1 Фахова профілізація «Акторське мистецтво драматичного театру»

Реалізація творчого спрямована на створення завершеного сценічного образу та демонстрацію здатності здобувача самостійно застосовувати професійний акторський інструментарій у роботі над роллю.

Перший етап – вибір драматургічного матеріалу та визначення творчого завдання. Здобувач спільно з творчим керівником визначає драматургічний матеріал, роль або комплекс сценічних завдань, що становитимуть основу творчого проєкту. Формулюється тема, основна ідея, творчі завдання, визначається місце персонажа в драматургічній структурі твору та передбачуваний формат публічного представлення результату.

Другий етап – драматургічний і дієвий аналіз матеріалу. Здійснюється аналіз п'єси, її жанрової та стильової природи, конфлікту, системи персонажів, запропонованих обставин, подієвого ряду. Здобувач визначає надзавдання персонажа, наскрізну дію, сценічні завдання, мотиви поведінки, взаємозв'язки з іншими персонажами, внутрішню логіку розвитку образу.

Третій етап – пошук сценічного образу. Проводиться практичний пошук індивідуальних характеристик персонажа: особливостей пластики, мовлення, темпоритму, психофізичного самопочуття, способу існування в запропонованих обставинах. Виконуються етюди, імпровізації, вправи на взаємодію, робота з біографією персонажа та підтекстом.

Четвертий етап – репетиційна розробка ролі. Здійснюється послідовне опрацювання сцен, епізодів і взаємодії з партнерами. Уточнюються сценічні завдання, логіка дії, емоційно-психологічні переходи, партитура ролі. Особлива увага приділяється органічності сценічного існування, ансамблевості, точності взаємодії та здатності зберігати структуру ролі в цілісній виставі.

П'ятий етап – сценічне втілення та апробація. Роль інтегрується у цілісну структуру вистави або іншої форми творчого показу. Здобувач працює з декораційним, світловим, музичним, костюмним та іншими компонентами сценічного простору. Відбуваються прогони та коригування акторського малюнка.

Шостий етап – публічне представлення. Здобувач демонструє завершену сценічну роботу у формі вистави, моновистави, сценічної композиції чи іншої затвердженої форми і робить відеофіксацію проєкту.

Сьомий етап – аналітичне осмислення та наукове обґрунтування, де представлено процес створення ролі, використані акторські методи та прийоми, основні етапи роботи, проблеми й способи їх вирішення, оцінка отриманого творчого результату.

3.1.2. Фахова профілізація «Акторське мистецтво театру ляльок»

Творчий проєкт має продемонструвати здатність здобувача створювати сценічний образ засобами синтетичної акторської виразності, поєднуючи власну психофізику актора з технікою оживлення та ведення ляльки або іншого сценічного об'єкта.

Перший етап – вибір матеріалу, персонажа та системи ляльки.

Визначаються драматургічна основа, персонаж, формат проєкту, тип або система театральної ляльки, предмета, маски чи об'єкта, з яким працюватиме здобувач.

Другий етап – аналіз драматургічного та образного матеріалу. Здійснюється аналіз драматургії, конфлікту, характеру персонажа, його місця в структурі вистави, взаємодії з іншими персонажами та сценічним середовищем. Особлива увага приділяється визначенню способу існування персонажа через специфіку обраної системи ляльки.

Третій етап – освоєння техніки ведення ляльки. Здобувач удосконалює техніку керування лялькою або сценічним об'єктом, координацію рухів, фіксацію уваги, передачу імпульсу, ритму, ваги, характеру руху. Відпрацьовується здатність створювати ілюзію самостійного життя ляльки.

Четвертий етап – формування сценічного образу. Визначаються пластичні, голосові, ритмічні, тембральні та характерологічні характеристики образу. Опрацьовується взаємозв'язок між актором і лялькою, способи передачі емоційного стану персонажа та організація уваги глядача.

П'ятий етап – репетиційно-постановочна робота. Здійснюється опрацювання сценічних епізодів, взаємодії з партнерами, ляльками, предметами, декораціями, музикою та світлом. Визначається точна партитура рухів і сценічних дій.

Шостий етап – апробація та публічний показ. Відбуваються технічні та генеральні репетиції, коригування пластичного й голосового малюнка ролі, після чого здійснюється публічне представлення завершеного творчого результату і робиться відеофіксація проєкту.

Сьомий етап – захист. У науковому обґрунтуванні здобувач аналізує специфіку обраної системи ляльки, принципи її сценічного оживлення, акторські та технологічні прийоми, труднощі реалізації образу й отримані творчі результати.

3.1.3 Фахова профілізація «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»

Творчий проєкт має демонструвати синтез драматичної акторської майстерності, вокальної, музичної та пластичної виразності.

Перший етап – вибір музично-драматичного матеріалу. Визначаються твір, роль, вокально-сценічний матеріал, жанр, стилістика, творчі завдання та форма майбутнього представлення.

Другий етап – драматургічний і музично-виконавський аналіз. Здобувач аналізує драматургічну та музичну структуру твору, характер персонажа, функції музичних номерів, особливості вокальної партії, розвиток образу через слово, музику і сценічну дію.

Третій етап – вокальна та мовленнєва підготовка. Опрацьовуються вокальна партія, дихання, звуковедення, дикція, артикуляція, інтонаційна точність, музична фраза та взаємозв'язок вокального виконання з акторським завданням.

Четвертий етап – пластичне та сценічне формування образу.

Визначаються пластична характеристика персонажа, темпоритм, сценічна поведінка, рух, хореографічні або танцювальні елементи. Опрацьовується здатність поєднувати спів, слово, рух і сценічну дію без втрати органічності.

П'ятий етап – синтетична репетиційна робота. Відбувається об'єднання драматичної, вокальної та пластичної складових у цілісний сценічний образ. Здобувач працює з партнером, ансамблем, концертмейстером, музичним керівником, режисером, хореографом.

Шостий етап – сценічна апробація та публічний показ. Проводяться сценічні, оркестрові, технічні та генеральні репетиції, після чого здійснюється публічне представлення творчого результату і робиться відеофіксація проєкту.

Сьомий етап – аналітичне осмислення. У науковому обґрунтуванні здобувач аналізує принципи синтезу акторської, вокальної та пластичної виразності, особливості роботи над музично-драматичним образом та оцінює досягнутий результат.

3.1.4 Фахова профілізація «Режисура драматичного театру / режисура театру ляльок / режисура музично-драматичного театру»

Творчий проєкт режисера спрямований на створення цілісної авторської сценічної концепції та її практичне втілення у завершеному театральному творі.

Перший етап – вибір матеріалу та формування режисерського задуму. Здобувач обирає драматургічний, літературний, документальний, музичний або інший матеріал, визначає актуальність його сценічного прочитання, формулює тему, ідею, надзавдання майбутньої постановки та основні принципи режисерської концепції.

Другий етап – режисерський аналіз матеріалу. Здійснюється детальний аналіз структури твору, конфлікту, подієвого ряду, системи персонажів, жанрово-стильових особливостей, композиції та логіки розвитку сценічної дії.

Третій етап – розроблення режисерської експлікації. Формується концепція майбутньої вистави: визначаються принципи сценічного простору, стилістика акторського існування, образне та пластичне рішення, музичне і звукове оформлення, світло, костюм, темпоритмічна структура, принципи взаємодії всіх компонентів вистави. Для режисури театру ляльок додатково визначаються система ляльок, принципи їх анімації, взаємодія актора і ляльки, предметного та образного середовища. Для музично-драматичного театру окремо опрацьовується взаємодія драматичної дії з музичною драматургією, вокальними та хореографічними компонентами.

Четвертий етап – організація постановочного процесу. Формується творча команда, здійснюється розподіл ролей, розробляється календарний план репетицій, визначаються художньо-технічні потреби проєкту.

П'ятий етап – репетиційний процес. Проводиться робота з акторами: застільний період, етюдний пошук, розробка мізансцен, сценічної взаємодії, темпоритму, ансамблю. Режисер здійснює координацію всіх складових сценічного твору.

Шостий етап – постановочно-технічна реалізація. Здійснюється

введення декорацій, костюмів, реквізиту, музики, світла, мультимедійних та інших компонентів. Проводяться монтажні, технічні, прогонні й генеральні репетиції.

Сьомий етап – публічна презентація постановки. Здобувач представляє завершений творчий продукт у формі вистави, сценічного проєкту, перформансу чи іншої затвердженої постановочної форми і робиться відеофіксація проєкту.

Восьмий етап – захист. Здобувач письмово обґрунтовує режисерський задум, аналізує процес його реалізації, роботу з акторами та постановочною групою, застосовані художні методи, трансформації первинної концепції у процесі репетицій і результати публічної апробації.

3.1.5 Фахова профілізація «Театрознавство»

Для спеціалізації «Театрознавство» кваліфікаційна робота може бути зосереджена лише на науково-дослідницькій складовій. Творчий магістерський проєкт за профілізацією «Театрознавство» має дослідницько-творчий характер і спрямований на аналітичне осмислення явищ театрального мистецтва та створення завершеного професійного театрознавчого продукту.

Перший етап – визначення проблематики та об'єкта дослідження. Здобувач визначає тему, об'єкт, предмет, мету та завдання проєкту. Об'єктом можуть бути театральні вистави, творчість режисера або актора, діяльність театрального колективу, театральний процес певного періоду, фестивальний рух, сучасні сценічні практики або інше явище театральної культури.

Другий етап – формування джерельної та теоретичної бази. Опрацьовуються наукові праці, архівні матеріали, театральні програми, режисерські експлікації, відеозаписи вистав, рецензії, інтерв'ю, періодика та інші джерела. Формується методологічна основа дослідження.

Третій етап – збір емпіричного матеріалу. Здобувач здійснює перегляд вистав, роботу з архівами, фіксацію спостережень, інтерв'ювання митців, аналіз сценічної практики, порівняння різних постановок або мистецьких явищ.

Четвертий етап – театрознавчий аналіз. Здійснюється системний аналіз обраного матеріалу: режисерської концепції, акторських робіт, сценографії, музичного та пластичного вирішення, драматургії вистави, рецепції та місця досліджуваного явища в сучасному театральному процесі.

П'ятий етап – створення авторського театрознавчого продукту. Результатом може бути аналітичне дослідження, цикл театральних критичних матеріалів, кураторський проєкт, концепція театральної виставки, каталог, медіапроєкт, документально-аналітичний проєкт, цикл інтерв'ю, подкаст, відеоесе або інша форма професійної театрознавчої діяльності, погоджена з кафедрою.

Шостий етап – апробація результатів. Результати можуть бути представлені у формі публічної доповіді, презентації, публікації, відкритої дискусії, медіапроєкту чи іншої форми професійної комунікації і робиться відеофіксація проєкту.

Сьомий етап – узагальнення та захист. Здобувач систематизує результати дослідження, формулює висновки, визначає професійне та мистецьке значення отриманих результатів і презентує їх перед екзаменаційною комісією.

3.2. Робота над науковим обґрунтуванням має наступні етапи:

- розробка завдань та плану роботи;
- опрацювання списку використаних джерел, пов'язаного з темою кваліфікаційної магістерської роботи;
- обробка зібраної інформації та матеріалу з використанням сучасних наукових методів та сучасних засобів наукової роботи;
- підготовка першого (чорнового) варіанту тексту;
- виконання заключного (чистового) варіанту тексту;
- перевірка на дотримання правил академічної доброчесності;
- подання науковому керівникові друкованої та електронної версії вдосконаленого тексту для передачі до перевірки на плагіат;
- попередній захист (з наданням презентації) на відповідній кафедрі;
- отримання 2-х рецензій, які мають містити характеристику роботи, оцінювати актуальність теми, науково-теоретичний рівень роботи, наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, структуру, відповідність висновків основному тексту та меті дослідження;
- публічний захист (з двома рецензіями) на засіданні екзаменаційної комісії.

4. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Виконується державною мовою.

Стандартний об'єм складає два друкованих аркуші. Мінімальний обсяг основної частини тексту (без списку використаних джерел та додатків) – не менше 1,5 друкованих аркушів.

Робота оформлюється на аркушах формату А4 (210 x 297 мм), шрифт Times New Roman розміром 14 через 1,5 інтервали з розрахунку не більше 40 рядків на сторінці (висота знаків не менше 1,8 мм). Розміри полів: верхнє та нижнє – 20 мм, лівє – 30 мм, правє – 15 мм. Не допускаються переноси слів. Текст вирівнюється за шириною (як з лівого, так і з правого боку). Допускаються виноска внизу сторінки (поміркованої кількості), які оформлюються 10 шрифтом та одинарним міжрядковим пробілом.

Заголовки структурних елементів і розділів роботи необхідно розміщувати посередині рядка і друкувати прописними літерами без крапки в кінці. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів слід починати з абзацу (1,25 см). Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом має бути не

менше одного рядка. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

Розділи нумеруються римськими цифрами. Підрозділи, пункти та підпункти нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 1.1, 1.2 ... Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу і порядкового номера пункту, розділених крапкою.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому кутку сторінок із збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш та зміст кваліфікаційної магістерської роботи також включаються до нумерації, але номер сторінки не ставиться.

Ілюстративний матеріал може містити схеми, таблиці, графіки, які пояснюють сутність виконаної роботи.

Структура містить такі складові:

- титульний аркуш (зразок – Додаток А);
- зміст (зразок – Додаток Б);
- вступ;
- основна частина (поділена на розділи і підрозділи (пункти), висновки до розділів);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (у разі необхідності).

У вступі кваліфікаційної магістерської роботи, який розміщується з нової сторінки, викладаються наступні позиції:

- актуальність теми;
- об’єкт та предмет дослідження;
- мета та наукові завдання;
- матеріал дослідження;
- методи дослідження;
- теоретична база;
- наукова новизна отриманих результатів;
- апробація результатів дослідження;
- практична значущість отриманих результатів дослідження, рекомендації щодо використання її результатів, пропозиції про перспективу розвитку теми дослідження;
- відомості про обсяг роботи.

Основна частина, як правило, має 2-3 розділи, які містять:

- оцінку сучасного стану проблеми на основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел та пошуку існуючих проблем, теорій та поглядів із зазначенням практично вирішених завдань;
- обґрунтування і вибір теоретичних та практичних методів дослідження для розв’язання поставлених завдань;
- розробку методики дослідження, аналіз її специфіки та новизни;

- викладення власного теоретичного доробку, напрацьованого у процесі дослідження обраної теми;
- системний аналіз конкретного матеріалу, який тим чи іншим чином має підтвердити основні положення викладеного власного доробку;
- узагальнення основних отриманих результатів з точки зору достовірності, наукової та практичної цінності.

Висновки кваліфікаційної магістерської роботи починаються з окремого аркушу. В них надається оцінка отриманих результатів: їхня кількість та зміст кореспондують із поставленими у вступі завданнями. Текст висновків можна розділити на підпункти.

З нового аркуша наводиться список використаних джерел кваліфікаційної магістерської роботи. Посилання на прямі слова (цитата) та ідеї (опосередкована цитата, переказ) інших вчених є обов'язковими. Цитування та оформлення бібліографічних посилань у кваліфікаційній магістерській роботі здійснюються відповідно до вимог **APA Style**.

До додатків кваліфікаційної магістерської роботи можна включити:

- відео-, записи виконання творів;
- фотографії, бібліографічні матеріали, описи тощо.
- матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна включити до основної частини.

5. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ / ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Перевірка кваліфікаційних магістерських робіт на плагіат

Процедура перевірки кваліфікаційних магістерських робіт на можливу наявність академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації здійснюється за допомогою програми, затвердженою Університетом, не пізніше ніж за 14 днів до їхнього захисту.

Несвоєчасне надання магістрантом кваліфікаційної магістерської роботи для перевірки є приводом до недопуску здобувача вищої освіти до захисту та відрухування за невиконаний навчальний план.

Результатом зазначеної перевірки є наданий інтернет-системою Звіт подібності, в якому зазначені показники унікальності тексту представленого кваліфікаційного магістерського дослідження, пов'язані зі значеннями коефіцієнтів подібності та наявності або відсутності відповідних пояснень у звіті програми. Звіт ураховується випусковою кафедрою при прийнятті рішення щодо допуску або не допуску здобувача вищої освіти до попереднього захисту та захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

У разі виявлення за результатами перевірки кваліфікаційної роботи ознак академічного плагіату або інших порушень академічної доброчесності здобувачу вищої освіти надається можливість доопрацювати кваліфікаційну роботу з урахуванням зауважень, виявлених під час перевірки, та подати її на повторну перевірку протягом 10 календарних днів.

У разі виявлення за результатами повторної перевірки ознак академічного плагіату або інших порушень академічної доброчесності питання щодо допуску здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи та застосування заходів академічної відповідальності вирішується в установленому Університетом порядку з дотриманням вимог законодавства у сфері академічної доброчесності.

У разі позитивного звіту здобувач вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи.

Попередній захист кваліфікаційної роботи / творчого проєкту

Кваліфікаційну магістерську роботу / творчий проєкт подають до попереднього захисту з не пізніше ніж за два тижні до захисту.

Для допуску здобувача вищої освіти до попереднього захисту роботи магістрантом надається:

- завершений текст кваліфікаційного магістерського дослідження;
- звіт про перевірку на дотримання вимог академічної доброчесності, згенерований інтернет-програмою.

Під час попереднього захисту здобувач вищої освіти представляє результати магістерського дослідження / творчого проєкту у формі усної доповіді (регламент – 10 хвилин), а також відповідає на питання членів комісії. В усній доповіді здобувач вищої освіти стисло обґрунтовує вибір теми кваліфікаційної магістерської роботи, основні наукові позиції від актуальності теми до основних результатів наукового дослідження, змальовує структуру та логіку руху наукової думки. Якщо передбачається, що на захисті кваліфікаційної магістерської роботи доповідь буде супроводжуватися презентацією, то вона також має бути представленою на попередньому захисті. Презентація, як правило, містить ілюстративне супроводження доповіді у вигляді слайдів, фрагментів виконання музичних творів та інших засобів аудіо- та візуалізації.

На основі усної доповіді, відповідей здобувача, а також оцінки загальної готовності кваліфікаційної магістерської роботи випускова кафедра приймає рішення про допуск або не допуск кваліфікаційної магістерської роботи до захисту.

Якщо кафедра приймає рішення про те, що представлена кваліфікаційна магістерська робота / творчий проєкт не готова до захисту, призначається повторний попередній захист, що має відбутися протягом наступних 7 днів.

Електронний примірник кваліфікаційної роботи у форматі PDF, підписаний КЕП здобувача подається не пізніше ніж за тиждень до дати захисту подається на рецензування.

Рецензії на кваліфікаційну (магістерську) роботу / творчий проєкт

До захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи / творчого проєкту подаються 2 рецензії (див. Додаток В), написані викладачами Університету / інших закладів освіти відповідної наукової / професійної кваліфікації. Або висококваліфікованими фахівцями, чия професійна спрямованість відповідає тематиці дослідження.

Рецензії подаються до захисту для розгляду екзаменаційної комісії разом з виконаною кваліфікаційною магістерською роботою.

Захист кваліфікаційної магістерської роботи

Під час захисту кваліфікаційної магістерської роботи / творчого проєкту її автор має продемонструвати знання досліджуваної проблеми, здатність чітко й послідовно викладати результати дослідження, володіння методами наукового дослідження, розуміння його логіки, уміння аналізувати досліджувану проблему та здатність до самостійного наукового пошуку.

Захист кваліфікаційної магістерської роботи / творчого проєкту супроводжується презентацією з використанням мультимедійних технологій, яка є унаочненням поданої інформації (відеофрагменти, графіки, схеми, доцільні ефекти анімації тощо). Презентація має відповідати стилю наукового викладу, що увиразнюється як у змісті слайдів, так і у їхньому оформленні.

Захист кваліфікаційної магістерської роботи / творчого проєкту відбувається на відкритому засіданні атестаційної комісії. Порядок проведення захисту кваліфікаційної магістерської роботи передбачає:

- доповідь здобувача вищої;
- запитання до автора членів атестаційної комісії та усіх бажаючих з числа присутніх;
- оголошення рецензій або виступи рецензентів;
- відповіді здобувача вищої освіти на запитання та зауваження рецензентів;
- наукова дискусія;
- заключне слово здобувача вищої освіти (за бажанням).

Результати захисту обговорюють на закритому засіданні атестаційної комісії та оголошують у той самий день після оформлення протоколів.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ / ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Оцінювання кваліфікаційної роботи / творчого проєкту екзаменаційною комісією здійснюється за результатами його виступу, повноти відповідей на запитання та зауваження, відгуку наукового керівника та зовнішнього рецензента та наявних апробацій.

Оцінювання здійснюється на основі європейської шкали ECTS з відповідним перерахунком рейтингових показників до нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання у традиційну систему за національною шкалою.

Головними критеріями оцінювання якості представленої роботи для екзаменаційної комісії є рівень виконання дослідження та рівень його публічного захисту магістрантом.

Основні критерії оцінювання творчої частини:

- цілісність творчого задуму, виразність художньої концепції,

- оригінальність і переконливість її втілення.
- рівень володіння фаховими методами, прийомами та засобами, відповідність виконання вимогам обраної професійної профілізації.
 - здатність самостійно визначати творчі завдання, приймати й аргументувати професійні рішення, критично осмислювати процес і результати власної роботи.
- Основні критерії оцінювання дослідницької частини:
- ґрунтовність та лаконічність основних положень, що висвітлені у вступі;
 - логічність та послідовність викладення основної частини та результатів дослідження;
 - достатня кількість використаних джерел, їх актуальність та доцільність для дослідження обраної теми;
 - якість оформлення тексту роботи.
- Основні критерії оцінювання виступу на захисті кваліфікаційної роботи магістра:
- глибина, коректність та самобутність у відповідях на запитання від членів екзаменаційної комісії, рецензента тощо;
 - спроможність вести дискусію та відстоювати власну позицію з теоретичних питань та за тематикою кваліфікаційного дослідження;
 - якість презентації кваліфікаційної роботи.

Критерії оцінювання студентів

Критерії оцінювання творчої частини кваліфікаційної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання студентів
43-50 відмінно А	Творчий магістерський проєкт виконано на високому художньо-творчому та професійному рівні. Концепція проєкту є цілісною, виразною, оригінальною та послідовно реалізованою. Здобувач демонструє високий рівень професійної майстерності, вільно та доцільно застосовує фахові методи, прийоми, засоби й технології. Творчі рішення є самостійними, аргументованими та переконливими. Проєкт повністю завершений, якісно презентований; здобувач глибоко осмислює результати роботи та професійно відповідає на запитання під час захисту.
36-42 добре В	Творчий магістерський проєкт виконано на достатньо високому художньо-творчому та професійному рівні. Концепція є цілісною та переконливою, художні й професійні засоби переважно відповідають задуму. Здобувач упевнено володіє фаховими методами та прийомами, демонструє належний технічний рівень. Творчі рішення переважно самостійні та обґрунтовані. Проєкт завершений і якісно представлений; можливі окремі несуттєві недоліки.
29-35 добре С	Творчий магістерський проєкт виконано на достатньому рівні. Основний творчий задум визначений і загалом реалізований, однак окремі складові недостатньо розвинені або не повністю узгоджені між собою. Здобувач володіє основними професійними методами, прийомами та засобами, проте допускає окремі неточності. Творча самостійність проявляється достатньою мірою, але аргументація

	окремих рішень потребує уточнення. Проєкт завершений, його презентація та захист загалом переконливі.
22–28 Задовільно D	Творчий магістерський проєкт виконано на середньому художньо-творчому та професійному рівні. Творчий задум простежується, але його реалізація недостатньо цілісна або послідовна. Здобувач демонструє базове володіння професійними методами та засобами, допускає помилки й неточності. Самостійність творчих рішень є обмеженою, їх обґрунтування не завжди переконливе. Проєкт переважно завершений, однак презентація або захист мають помітні недоліки.
15–21 задовільно E	Творчий магістерський проєкт виконано на мінімально достатньому рівні. Творча концепція визначена частково або реалізована непослідовно, художня й змістова цілісність недостатня. Здобувач демонструє мінімально необхідний рівень професійних знань і вмінь, допускає суттєві помилки у використанні фахових методів і засобів. Творча самостійність проявляється фрагментарно. Проєкт може бути представлений як завершений результат, однак містить суттєві професійні, художні або презентаційні недоліки.
8-14 незадовільно FX	Творчий магістерський проєкт не відповідає повною мірою встановленим вимогам і потребує суттєвого доопрацювання. Концепція сформульована нечітко або реалізована фрагментарно, відсутня належна художня й змістова цілісність. Рівень професійної майстерності є недостатнім, у виконанні наявні численні суттєві помилки. Здобувач демонструє низький рівень творчої самостійності, недостатньо обґрунтовує прийняті рішення. Творчий результат є незавершеним або непереконливим.
1–7 незадовільно F	Творчий магістерський проєкт не виконано або його результати не відповідають мінімальним вимогам. Відсутня цілісна творча концепція та/або її практична реалізація. Здобувач не демонструє необхідного рівня професійної майстерності, не здатний самостійно вирішувати поставлені творчі завдання та обґрунтовувати професійні рішення. Проєкт не має завершеного творчого результату та не може бути належним чином представлений і захищений.

Критерії оцінювання науково-дослідної частини кваліфікаційної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання студентів
43-50 відмінно A	Здобувач здійснив високоякісну репрезентацію власної роботи; у роботі чітко визначені та сформульовані тема, мета, завдання, логічно вибудована структура; кваліфікаційна робота є повним, самостійним, ґрунтовним науковим дослідженням та у повній мірі відображає сутність і концепцію практичної частини, містить наукову новизну; дослідження демонструє глибокі знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу в необхідному обсязі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені на високому теоретично-термінологічному рівні; дослідження підкріплене різними формами апробації (виступи на конференціях, публікації, тощо); студент чітко та змістовно відповідав на запитання комісії.

36–42 добре В	Здобувач здійснив гарну репрезентацію власної роботи; у роботі переконливо визначені та сформульовані тема, мета, завдання, зрозуміла структура; кваліфікаційна робота є повним, самостійним науковим дослідженням та в цілому відображає сутність і концепцію практичної частини, містить наукову новизну; дослідження демонструє гарні знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу в необхідному обсязі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені на достатньому теоретично-термінологічному рівні; дослідження підкріплене апробацією (виступи на конференціях, публікації, тощо); студент переконливо відповідав на запитання комісії; мали місце недоліки не принципового характеру.
29–35 добре С	Здобувач здійснив добру репрезентацію власної роботи; у роботі визначені та сформульовані тема, мета, завдання, структура, проте є не суттєві зауваження; кваліфікаційна робота є достатньо самостійним науковим дослідженням та в цілому відображає сутність і концепцію практичної частини, містить наукову новизну; дослідження демонструє достатні знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу; текст, оформлення, посилання та захист здійснені на достатньому теоретично-термінологічному рівні, хоча трапляються деякі неточності; дослідження підкріплене апробацією (виступи на конференціях, публікації, тощо); студент в цілому переконливо відповідав на запитання комісії.
22–28 Задовільно D	Здобувач здійснив середню репрезентацію власної роботи; у роботі не достатньо чітко визначені та сформульовані тема, мета, завдання, структура не чітка; кваліфікаційна робота не завжди переконливо відображає сутність і концепцію практичної частини, наукова новизна не переконлива; знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу не в достатньому обсязі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені із певною кількістю помилок у теоретично-термінологічному апараті; апробація результатів дослідження (виступи на конференціях, публікації, тощо) зведена до мінімуму; студент не переконливо відповідав на запитання комісії.
15–21 задовільно E	Здобувач здійснив слабку репрезентацію власної роботи; у роботі не чітко визначені та сформульовані тема, мета, завдання, слабка структура; кваліфікаційна робота не переконливо відображає сутність і концепцію практичної частини, наукова новизна сумнівна; знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу слабкі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені із суттєвою кількістю помилок у теоретично-термінологічному апараті; апробація результатів дослідження (виступи на конференціях, публікації, тощо) зведена до мінімуму; студент не переконливо відповідав на запитання комісії.
8-14 незадовільно FX	Здобувач здійснив дуже слабку репрезентацію власної роботи; у роботі не визначені та якісно не сформульовані тема, мета, завдання, структура не вибудована; кваліфікаційна робота не відображає сутність і концепцію практичної частини, наукова новизна відсутня; студент не демонструє знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу; обсяг текст, оформлення, посилання та захист здійснені із неприпустимою кількістю помилок; апробація результатів дослідження (виступи на конференціях, публікації, тощо) відсутня.

1–7 незадовільно F	Здобувач не надав належно оформлену магістерську роботу; наданий тест містить високий відсоток плагіату, посилання на джерела відсутні; дослідження та практична частини не були доведені до логічного завершення.
--	---

7.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
2. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text
4. Гуртов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
5. Еко У. Як написати дипломну роботу: гуманітарні науки / пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.
6. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Клековкін О. Дискурс про театр. Історіографічний словничок. К.: Арт Економі, 2016. 136 с.
8. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. К. : Фенікс, 2017. 144 с.
9. Клековкін О. Пролєґомена: Розщеплення театру. Вступ до історії театральних термінів і понять. К., 2015.
10. Клековкін О. Ю. THEATRICA: Лексикон / ІПСМ НАМ України. К. : Фенікс, 2012. 800 с.
11. Корнієнко, Неллі. Запрошення до хаосу. Театр (художня культура) і синергетика. Спроба нелінійності. К.: НЦТМ ім. Леся Курбаса, 2008. 246 с.
12. Магістерські читання : матеріали науково-практичної конференції / автор-укладач проф. Л. В. Шаповалова. Харків : ХНУМ імені І. П. Котляревського. Вип. 1- 18 ; 2006-2020.
13. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / М. Михайлов та ін. Х. : ХДУХТ, 2014. 220 с.
14. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення та захисту. Київ, 1997. 56 с.
15. Паві Патріс : Словник театру. ЛНУ імені Івана Франка. Львів. 2006. 640 с.
16. Партола Я. Перспективи театрознавчої науки в умовах реформ та євроінтеграції. Аспекти історичного музикознавства. 2016. № 8. С. 50-57.
17. Прийменко О. С. Академічна доброчесність: навчальна програма. ХНУМ імені І. П. Котляревського, Харків, 2017. 20 с.
18. . Театр: історія, теорія, практика: Збірник статей. Львів, 2013.
19. Шейко В. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства: навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богущкий, Н. М. Кушнарєнко. Харків : ХДАК, 2016. 330 с.
20. Юрченко С. О., Юрченко О. Є. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017, 204 с.
21. Erika Fischer-Lichte The Semiotics of Theater. Translated by Jeremy Gaines and Doris L. Jones. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 1992.
22. Erika Fischer-Lichte The Transformative Power of Performance: A New Aesthetics, Routledge, 2008. URL: <https://dr2014theatretheory.files.wordpress.com/2015/09/fischer-lichte-c1-c2.pdf>.
23. EHans-Thies Lehmann, Postdramatic Theatre, Routledge, 2006. URL: https://monoskop.org/images/2/2d/Lehmann_Hans-Thies_Postdramatic_Theatre.pdf.

27. **Інтернет-ресурси**

- a. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
- b. Вебінари. Програми УКФ 2021 року. Програма «Аналітика культури». URL: https://www.youtube.com/watch?v=lDp82tdOw_M
- 28. Вимоги до публікацій та фахових видань. URL: <http://vak.org.ua/fv/>.
- b. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnpgb.gov.ua/
- 29. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>
- b. Інститут проблем сучасного мистецтва НАМУ URL: <http://www.mari.kiev.ua/>
- c. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 30. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua/>
- b. Перелік наукових фахових видань. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriy-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelikvidan/>
- c. Театральний портал TEATRE. URL: <http://teatre.com.ua/>
- d. Center for applied theatre. URL: <https://centerforappliedtheatre.org/what-is-applied-theatre/> 1
- e. Critical stages. URL: <https://www.critical-stages.org>
- f. Edited By Monica PrEndErgast and Juliana saxton international case studies and challenges for Practice theatre applied. URL: https://www.academia.edu/23033379/Edited_By_Monica_PrEndErgast_and_Juliana_saxton_international_case_studies_and_challenges_for_Practice_theatre_applied

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Кафедра театрознавства

**ТЕАТР ЯК ПРОСТІР ПАМ'ЯТІ: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ РОБОТИ З
ІСТОРИЧНИМ ТА ОСОБИСТИМ ДОСВІДОМ**

Магістерська робота

ПІБ (повністю)

Науковий керівник:

ПІБ

науковий ступінь, вчене звання

Текст містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів
мають посилання на відповідне джерело

(підпис) ПІБ здобувача

ХАРКІВ – 2025

Зразок оформлення змісту кваліфікаційної (магістерської) роботи

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1

1.1.

1.2.

1.3.

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2.

2.1.

2.2.

2.3.

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....

ДОДАТКИ.....

Рецензія на кваліфікаційну (магістерську) роботу «ТЕМА РОБОТИ»
прізвище, ім'я та по батькові здобувача

1. Актуальність теми.
2. Відповідність теми дослідження спеціальності.
3. Позиції наукової новизни отриманих результатів.
4. Відповідність змісту роботи її концепції.
5. Ступінь розкриття теми роботи.
6. Якість оформлення роботи.
7. Зауваження, недоліки.
8. Запитання рецензента.
9. Загальний висновок: чи відповідає вимогам, що висуваються до кваліфікаційних робіт подібного рівня? на яку оцінку заслуговує її автор? чи заслуговує здобувач на присудження відповідної кваліфікації.